

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul (Nagypiac tér) 4 Telefon: 380

Ara 1 lej

IV. évfolyam 154. sz.

1935. JUNIUS 5.

Szerda

Megkezdődött az angol-német tengerészeti értekezlet

Ribbentropp, Németország rendkívüli követeként az angol fővárosba érkezett. — A tárgyalásokat már az új, Baldwin kormány fejezi be

London, június 3.

A régóta előkészített angol-német tárgyalások előtanácskozása megindult. Szombaton Neurath német külügyminiszter kihallgatáson fogadta Sir Eric Phipps berlini angol nagykövetet, akinek átnyújtotta az angol kormánynak, Hitler beszédével kapcsolatos kérdésekre a válaszokat.

Ugyanekkor Londonba érkezett Ribbentropp Hitler tejhatalmi külpolitikai megbízottja, aki a tengerészeti tárgyalások lehetőségéről tanácskozik. Angol politikai körökben vagy a tárgyalások elhalasztásával, vagy pedig azok kibővítésének tervével foglalkoznak. Tisztázni akarják, hogy a locarnoi szerződés kibővítéséről lehet-e szó, vagy pedig a légi haderők számának korlá-

tozásával és a légi háború fegyvereinek csökkentésével közelítsék meg a problémát.

Utóbbi lehetőség hosszadalmas tárgyalásokra vezethet. Londonban Hitler kijelentésére is válaszolni akarnak, de erre Baldwin új kormányának kinevezése előtt nem kerülhet sor. Baldwin viszont már pénteken designált miniszterelnök lesz.

Az angol-német tengerészeti tárgyalások kulisszatitkait találgatják a francia lapok. A párisi Journal című lap tengerészeti szakértője szerint nem lehet szó csupán szakértői vélemény kicseréléséről, mert hiszen arról is tárgyaltak, hogy a német tengeri flotta 35 százaléka lesz az angol tengeri flottának, ami megfelel a francia tengeri flotta tonnamennyiségének.

Különös szint kölcsönöz az egész tárgyalásnak az, hogy

a német delegáció élére nagykövet minőségben Ribbentropp került, akinek a személyével Hitler tovább akarja építeni külpolitikai terveit. Hitler Londonhoz és Rómához akar közeledni és ezeken keresztül közeledést keres Franciaországhoz is.

Simon angol külügyminiszter egyébként dolgozik azon a válaszon, melyet az angol kormány Németországhoz fog intézni abból az alkalomból, hogy a francia-szovjet szerződés következtében előállott helyzetben, melyek a locarnoi szerződést aláíró államok kötelezettségei. Mint ismeretes, ilyen irányú jegyzéket Németország már átnyújtott Londonban.

Október 1-ig kér rendkívüli felhatalmazást az új francia kormány

Kommunista győzelem a Páris környéki tanácsválasztáson

Páris, június 3.

A ma reggel megjelent francia lapok — a jobboldaliakat sem kivéve — egyöntetűen megállapítják, hogy a Buisson kormány helyzete igen kedvező és a keddi délelőtti bemutatkozásokon megszerzi a parlament bizalmát. A lapok nem tartják kétségesnek azt sem, hogy a parlament megadja a kért felhatalmazási javaslatot.

A francia belpolitikai helyzet megoldására új lehetőséggel kísérleteznek. Eszerint Buisson-nak az a szándéka, hogy a rendkívüli pénzügyi felhatalmazást csak október 31-ig kéri meg s június 9-től október végéig szabadságra küldi a parlamentet. Ez idő alatt szükség rendeletekkel irányítják a pénzügyi életet s november elsején utólagos jóváhagyásra terjesztenék elő a foganatosított intézkedéseket.

A Szajna vidéki községi választásoknak szenzációs eredménye van.

amennyiben az ötven mandátum közül 29-et a kommunisták kaptak.

A mérsékelt polgári lapok aggodalmukat

fejezik ki a Páris környéki vörös öv szélesedése miatt, amelyet a francia-szovjet szerződésnek tulajdonítanak.

Barátságban kell élnünk a kisebbségekkel

— mondotta Mihailache a nemzeti-parasztpárt cernautii népgyűlésén

Cernauti, június 3.

A nemzeti parasztpárt cernautii gyűlésén Mihailache és Lupu igen érdekes beszédekert mondtak.

Mihailache elnök többek között a következőket mondta:

— Együtt élünk ebben az országban az ukránokkal, magyarokkal, zsidókkal, németekkel. A sors akarata folytán egy hazánk van, tehát

békességben és egyetértésben kell együtt élnünk. Szeretnünk kell egymást, mert csak úgy lehet békés államot felépíteni.

Lupu dr. a kormány megbuktatásáról beszélve kijelentette, hogy a kormány megbuktatása mellett a nemzeti parasztpárt arra törekszik, hogy a rendszert is megbuktassa és egészen új politikát hozzon amely tisztultabb minden előzőnél.

Váratlanul félbeszakadtak a délamerikai béketárgyalások

Buenos-Aires, június 3.

A Chaco ügyben tárgyalásokat tegnap váratlanul félbeszakították. Azzal számolnak, hogy a tanácskozások holtpontra jutottak.

A 333 nyereményes tombola 24. száma

Aradról Timisoarára helyezik a görög keleti püspökséget

Imbroane Avram dr, kultuszminiszteri titkár lesz az elhunyt Comsa püspök utóda

Arad, június 3.

Comsa Grigore aradi görög keleti püspök halála után máris megindultak a kombinációk a püspöki szék betöltésének kérdésében. Legvalószínűbbnek látszik, hogy a püspöki széket Imbroane Avram dr kultuszminiszter államtitkár kapja meg. Az ő jelölését ugyanis a kormány is erősen támogatja, mint ez a kormány hivatalos lapjában, a Viitorul-ban megjelent egyik cikkből is világosan kiolvasható.

Ez a cikk azonban tartalmaz egyéb érdekességeket is. A lap ugyanis azt írja, — hogy a megüresedett püspöki szék betöltésével egyidejűleg széleskörű akció indult meg abban az irányban, hogy

a püspökség székhelyét Aradról Timisoarára helyezték át.

A Bánság román társadalma ugyanis mindent elkövet arra nézve, hogy újból életre keltse a bánsági román püspökség intézményét annál is inkább, mert a román katólikus püspökség is Timisoarán működik. — Minthogy pedig a timisoarai városi és megyei vezetőség megfelelő épületeket bocsátana egy a püspökség, mint a görög keleti szeminárium létesítésére, sőt egy hatalmas katedrális építésére is megadja a lehetőséget, nincs kizárva az sem, hogy

a püspökséggel együtt a görög keleti szemináriumot — Arad egyetlen főiskoláját — is áthelyik Timisoarára.

Ennek a nagyszabású akciónak az élén — mint a Viitorul írja — szintén Imbroane Avram dr áll.

Kormányválság Franciaországban

A francia parlament előtt az újságírók megrohanják Herriot-t (középen), hogy híreket kapjanak a kormányválságról.

Három napja vivódik a halállal egy oradeai munkásasszony, aki pénteken este luminállal mérgezte meg magát az uccán

Oradea, június 3.

Megrendítő öngyilkosság történt pénteken este Oradeán, az Alexandri uccán. Az öngyilkosság áldozata egy fiatal munkásasszony, aki három napja élet-halál között lebeg a kórházban és semmi remény arra, hogy sikerül megmenteni az életnek.

Pénteken este a forgalmas Alexandri uccán a járőreket arra lettek figyelmesek, hogy egy fiatal, munkáskülsejű asszony tártorogva halad az uton, majd

hirtelen összeesik.

Valaki értesítette a mentőket, akik az asszonyt a kórházba szállították. Ekkor még senki sem gondolt öngyilkosságra, — azt hitték, hogy a fiatal asszony hirtelen

rosszul lett. Csak a kórházban derült ki, hogy

a nyílt uccán nagymennyiségű luminált vett be.

Azonnal gyomormosást alkalmaztak, de a fiatal asszony nem tért magához. A nála levő iratokból azonban sikerült megállapítani, hogy Porcán Jánosnének hívják 25 éves, a helybeli "Vesta" vegyigyár munkásnője és a Calania Josia 54 számú uccájában lakik.

Kihallgatni azonban mindeddig nem lehetett és így öngyilkosságának okát sem lehetett megállapítani. Az orvosok mindent elkövetnek megmentésére, de

a fiatal asszony harmadik napja eszméletlenül fekszik és semmi remény a felépüléséhez.

Férjét kihallgatták, de nem tud felvilágosítást adni az öngyilkosságra vonatkozólag.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az részt vehet a 333 nyeregményes tombolán

1935 június hó

Tanítógyűlés Turdán

Turda, június 3.

A vármegyei ház nagytermében tartották meg nagygyűlésüket a turdamegyei állami tanítók. A szokásos beszámolókon kívül pedagógiai konferenciákat tartottak, — majd népes társaság volt a román kaszinó nagytermében. Ebéd után napirend szerint folytatódott a gyűlés, este pedig műsoros táncestélyt rendeztek a Vigadóban, melynek kiemelkedő pontja volt a tanítók vegyes karának művészi énekszáma.

A Marosba ölte magát egy fiatal leány Uioara mellett

Uioara, június 3.

Cestve de Mures. Uioara melletti községben megrendítő öngyilkosság történt. — Deli Erzsébet, virulószepe, 22 éves leány szerelmi csalódása miatt a Marosba vetette magát. Holttestét még nem fogták ki a folyóból.

Biztos egzisztencia:

Rendkívül olcsó árban nagyszerűen bevezetett hölgyeknek alkalmas üzlet a Corso legszebb helyén családi okok miatt átadó. Zakmára a vevőt tökéletesen kikepezzük. Cím a kiadóban.

Sport

Cao (Nac)-Micul 3:2 (2:1)

Brad, június 3.

Az oradeai Cao (Nac) csapata erősen tartalékolva indult el — Bradra, hogy az ottani bajnoksággal, a Micullal felvegye a küzdelmet. A mérkőzés 3:2 (2:1) arányban döntött el a zöld-fehérek javára.

Az első gólt a vendéglátó csapat éri el de erre a Cao (Nac) rákapcsol és a veterán Rónay hamarosan kiegyenlít, majd rövidesen a vezetést is megszerzi. A második félidőben Rónay újabb gólt lő, majd a helyi csapat szépít az eredményen.

Crisana comb.-CSS (NSC) 3:0

Salonta, június 3.

A Crisana kombinált csapata vasárnap Salontára rándult át, ahol az CSS (NSC)-vel játszott barátságos mérkőzést. A meccset a Crisana nyerte meg 3:0 (1:0) arányban. A salontai csapat veresége elsősorban kapusa gyenge szereplésének köszönhető. Sine bíró közmegegyezésre vezette le a mérkőzést.

Az Ujpest a magyar bajnok

Budapest, június 3.

A ligabajnokság utolsó fordulóján az Ujpest-Hungária derbi 0:0 arányban eldöntetlenül végződött és így az Ujpest lett a bajnok. Egyéb eredmények:

Hungária-Attila 3:1.

III. Kerület Phöbus 4:0.

Kispest Bocskay 2:1.

A tabella az utolsó forduló után így fest. 1. Ujpest 35 pont. 2. Ferencváros 33 pont. 3. Hungária 29 pont. 4. Szeged 27 pont. 5. Kékestető 23 pont 6 és 7. Phöbus illetve Soroksár 21-21 pont. 8. Bocskai 11 pont. 9. Budai 11 pont. 10. III. Kerület 17 pont. 11. Attila 15 pont. 12. Somogy 6 pont.

Erős hitlerista propaganda kezdődött Dél ausztriában

Páris, június 3. A párisi lapok bécsi jelentés nyomán közlik, hogy Jugoszláviában Göring porosz miniszterelnök látogatása után újból megkezdődtek az osztrák háttérmenti községekben és városokban a horogkeresztes mozgalmak. A lakosság Hitler képmásával ellátott érmekeket kap és a falakon újból megjelentek a festett horogkeresztek. A stíriai csendőrség mindenkit letartóztatott, akiknél ilyen Hitler fejű érmekeket talált. Ugy gondolják, hogy az újabb náci propagandát németek pénzelik és újból Ausztria ellen irányul.

Elromlott fékkel száguldott át a vonat három állomáson keresztül

A kitört pánikban sokan súlyosan megsebesültek

Ciamești, június 3. Különös vasuti szerencsétlenség történt Ciamești és Cluceresascu állomások között. Az 1042-es motorvonatot baleset érte, amelynek következtében nem tudott megállni. A motorvonat három állomáson keresztül megállás nélkül a legnagyobb sebességgel rohant keresztül anélkül, hogy fékezni lehetett volna. Az állomáson leszállni

akaró utasok közül sokan a vonaton maradtak, de sokan leugrottak a robogó vonatról és súlyos sérüléseket szenvedtek. — Csak Ciamești állomáson tudták megfékezni a garázda motorvonatot. A vasuti igazgatóság vizsgálatot indított az ügyben. Sok sérült kártérítési pert indított a vasut ellen.

Szálloda a pezsgőspalackban

Egy németországi szállodatulajdonos érdekes ötlete

Berlin, június 3. Igen érdekes ötlete támadt egy pachenemi szállodásnak. Vendégeinek valami újat akart adni, azért elhatározta, hogy egy új szállodát épít, amelynek az alakja egy pezsgős üveg lesz. A pezsgősüveg szálloda harminc méter magas lesz és az

üveg dugójára liften lehet majd felmenni, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a vidékre.

Ez az eszme nem egyedülálló ezen a vidéken. Nemrégiben egy szálloda egy felállított kard alakú szállodát épített, amelynek magassága 12 méter.

Hét hónappal ezelőtt elkövetett gyilkosság ügyében nyomoz a sibiui ügyészség

Agyonverte szolgáját egy gazdálkodó, mert az leesett a lóról

Sibiu, június 3. Hét hónappal ezelőtt elkövetett bűntény ügyében kezdte meg a nyomozást a sibiui ügyészség. A múlt év novemberében történt, hogy Schortschel Michael Garbova községbeli gazdálkodó egyik szolgája Anghel Ioan gazdája távollétében elköltözött az istállóból egy lovat, hogy a szomszéd faluban meglátogassa gyermekeit. Amikor azonban fel akart szállni a lóra, a másik oldalon leesett, épen a fejére ész eszméletlenül terült el a földön.

Hogy ezután mi történt, az csak most derült ki. Annakidején ugyanis Schorsschel szekeren bevitte szolgáját — holttestét Mercurea községbe az orvoshoz, akinek elmondta, hogy szolgája leesett a lóról és miközben ő a faluba hozta, a szolga a kapott sérülésekre belehalt. Minthogy több szemtanu látta, amikor a szolga leesett a lóról, az orvos kiállította a halotti bizonyítványt és Anghelt eltemették.

Most hét hónap után azonban a sibiui ügyészségre feljelentés érkezett, amely szerint

Anghel nem a lóról való leesés következtében halt meg, hanem az amúgy is súlyosan sebeült embert gazdája verte agyon.

A feljelentés szerint ugyanis, amikor Schorsschel hazatért és látta eszméletlenül heverő szolgáját, annyira dühbe jött, hogy

vasvillával addig verte a szerencsétlen embert, amíg volt benne élet.

Csak ezután tette fel a holttestet a szekérre és kitalált mesével vitte el az orvoshoz.

Az ügyészség a feljelentés alapján azonnal elrendelte a holttest exhumálását, amit a napokban meg is ejtettek. A boncolás azután bebizonyította, hogy Anghelnek koponyaalapú törése volt, valamint öt bordája is eltört. Mindkét sérülés feltétlenül halálos. Az ügyészség most elrendelte Scorschel kihallgatását.

Liliomtipró cigányt ítélte el a bistrítai törvényszék

Bistrita Nasaud, június 3. A bistrítai törvényszék érdekes ítéletet hozott. A vádlottak padján Moldovan Adolf cigánylegény ült, aki azzal volt vádolva, hogy egy 15 éves leányt rabolt el és megrögzötten követve ellene pincében elzárva tartotta sok ideig. A tárgyaláson a cigány azt vallotta, hogy ő nem rabolta el a gyermeket, hanem egy Vrasmas Sofronie nevű asszony, — aki eladta 100 lejért neki. Az ügyészség megindította az asszony ellen is az eljárást, míg Moldovánt egy évi börtönrre és 5 évi politikai jogai elvesztésére ítélte.

Kereskedelmi tárgyalások Argentínával

Bucuresti június 3. A kormány kereskedelmi tárgyalásokat kezdett a délamerikai Argentínával. Románia petroleumot, gyümölcsöt, fát és sót akar szállítani Argentínába, ahonnan gumiterméket fognak importálni.

Október 15-re halasztották a tanítóképzők vizsgáit

Bucuresti június 3. Keddemetlen meglepetésben volt részük az állami tanítóképezde képesítőre álló diákjainak. Ugy volt, hogy a képesítő vizsgák június 5-én kezdődnek meg. Legnagyobb meglepetésre a közoktatásügyi minisztérium 91.819 számú körrendeletével a képesítő vizsgákat október 15-re halasztotta

Dr Imas Róza

gyermekorvos, bel- és nőgyógyász, a cluj egyetem volt tanársegéde **átköltözött București, Strada Nic. Filipescu 32. alá** (prin Batistei) Telefon 2-44/76. Rendel: d. e. 8-10 és d. u. 3-6-ig. Speciális gyermekápolási tanácsok. Quarzkezelés.

RÁDIÓMŰSOR

KEDD

Bucuresti. 18: Gramofon. 19: Hírek. 19.15: Gramofon. 20: Felolvasás. 20.20: Operettlemek. 21: Ciomac. Felolvasás Verdiről. 21.15: Verdi est. 22.50: Hírek. 23.05: Vendéglői zene. 23.45: Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest. 7.45: Torna. Gramofon. 11: Hírek. Felolvasás. 12.10: Vizjelzés. 13.05: Banda Marci cigányzenekara. 13.30: Hírek. 14.30: Neográdi Magda zongorázik. Pilyi Erzsébet énekel. 15.40: Hírek. 17.10: Aszonyok tanácsadója. 17.45: Hírek. 18: József kir. herceg előadása. 18.30: Énekkar. 19.10: Francia lecke. 19.40: Szalonzene. 20.10: Előadás. 20.50: A színművészeti Akadémia növendékeinek előadása. 22: Hírek. Utána gramofon. 22.50: Előadás. 23.20: Kálmán Oszkár énekel. 24.10: Kurina Simi cigányzenekara.

SZERDA

Bucuresti. 18: Rádiózenekar 19: Hírek. 19.15: Zene 20: Felolvasás 20.20: tánclemek 21: Felolvasás 21.15: Mileteanu aMrgit zongorázik aBbad Eugénia énekel s fuvolázik 22.15: Kisrádiózenekar 23: Hírek. 23.15: A zene folytatása. Utána hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest. 7.45: torna 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat 13: Déli harangszó és időjárásjelentés 13.05: Az 1. honvédegyalozred zenekara 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés 14.30: Stepat Eugen balalajkenekara 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyámhírek 17.10: Diákféltő 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: Perlaky Lajos előadása 18.30: Hanglemezek 19: Olasz nyelvoktatás 19.30: Győri zongorahármas 20.30: Kovách Ernő előadástje 21: Lakatos cigányzenekara 21.25: Külügyi negyedóra 22.10: Bárányné Oberschall aMgda dr előadása 22.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 23.15: Hírek, időjárásjelentés lóversenyeredmények 24.10: Dreschsher Ottó németnyelvű előadása 24.30: Heine-mann Sándor jazz-zenekara 1.05: Hírek.

3 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. JÚNIUS 5.

KALANDOS SZERELEM

38

— Georgie előre megmondta, hogy tönkre teszem magam, még mielőtt ez az utálatos tolvajhistória megtörtént — folytatta Aimée gyászosan. — Georgie ismeri az embereket. Maga nem tudja, milyen a vidék. Vannak kedves emberek is, de sok aszszonynak az a legfőbb gyönyörűsége, hogy rosszakat beszéljen másokról. Ugy elveszttem a becsületemet, mint akármelyik cselédleány, aki lopott. És maga a papát sem ismeri. Anyunak el lehet magyarázni az ilyesmit, de neki nem. Ő azt mondja, a fiatal leányt még a gyanu árnyékának sem szabad érnie... Emlékszik arra az asszonyra Stanhoeben, aki nem akart nekünk szállást adni? Most már értem, hogy miért.

Billy halgatott, mint a csuka.

— Georgina megmondta azt is, — horgasztotta le Aimée még mélyebbre a fejét, — hogy ha apa megtudja ezt, hát belehal. És igaz is. Mert...

— Elég! — mondta Billy rekedten. — Egy szót se mondjon többet. Ki kell gondolnom, hogy mit tegyünk. Nekem kell elintéznem. Hogy én milyen bolond voltam és milyen ostoba. Le tudnám harapni a saját fejemet. Tudhattam volna előre, de én nem is gondolkodtam. Mindennek én vagyok az oka.

— Dehogyan — tiltakozott Aimée. — En! És ne gondolja, hogy a papa...

— Az édesapjának igaza van — jelentette ki Billy. — Természetes, hogy rettetősen lenne neki, ha a lánya nevét minden boszorkány a szájára venné. Az én dolgom, hogy kihuzzam magát a csávából és meg is teszem.

Olyan bizakodó volt a hangja, hogy Almée egyszerre megnyugodott.

— Semmit sem bánok. Billy, csak a papa meg ne tudja. Nem tudnám elviselni.

Apró, szoros görcsbe gyurta agyonsírt zsebkendőjét.

— Az én meggyőződése — mondta Billy — még mindig az, hogy legjobb lenne eléje állni és elmondani neki mindent. Én magamra venném a dolgot. De ha semmiképpen sem akarja, hiába. Utóvégre a maga titka, nem az enyém. Az én dolgom csak az lehet az ilyenformán, hogy befogjam a számat.

— De Billy — mondta Aimée — én nem akarom, hogy maga bajba jusson miattam. Éppen eléggé belekeveredett máris. Legjobb lesz, ha itt hagy és...

— Erről ne beszéljen, kérem — mondta Billy kurtán. — Most az a kérdés, mit tegyünk.

Kinyújtotta hosszú karját, letépett egy levelet a legközelebbi bokorról és gondolkodva rágni kezdte.

— Igaz, hogy nincs sok reményem, — hogy sikerül — mondta végre — de megpróbálom.

Kivette a villanylámpáját és körülvilágított vele a barlangban.

— Mit szól ehhez a lakáshoz?

— Egészen kedves és érdekes — mondta Aimée.

— Kedves és érdekes. Jól van. Más leányt már kilelt volna a hideg. De gondolja, hogy itt merne maradni egyedül? Tudna itt aludni ma éjjel?

— Persze. Hiszen itt nem találhat reám...

(Folytatjuk.)

Fogadd hódolatunkat és átkunkat!

-- írták Hitlernek a svájci német emigránsok

Genf június 3.

Az egész külföld azon a levelel mulat, amelyet a svájci emigráns németek küldöttek Hitler német birodalmi kancellárnak, abból az alkalomból, hogy Hitler a Reichstag megnyitására nagy beszédet mondott a „békéről”.

A levél szövege szóról-szóra így hangzik:

A Svájcban élő németek szíve megdobbant, amikor Elnökséged magyszabásu beszédét mondotta a Reichstag megnyitása alkalmából, amikor olyan nagyvessző szavak

kal érvelt a béke és általános megnyugvás mellett. Ezért

a svájci németek a legmélyebb hódolatát hozta — volna ejéd, Hitler, ha őszintén beszéltél volna, ha szavaidat saját urajmad alatt levő népen meg nem hazudtoltad. Így fogadd az átkunkat.

A levél eddig tartott. A svájci németek gondoskodtak arról, hogy ne csak Hitler kapja meg ezt a levelet, hanem másolatai jussanak a világlapok szerkesztőségeibe is.

Négyezer vagon árut szállít Törökország Románián keresztül

Bucuresti, június 3.

Egészen rendkívüli transit-szállítási ajánlat érkezett a román kormányhoz a török kormány részéről. Ugyanis a török kormány transitengedélyt kért négyezer vagon török áru átszállítására Románián keresztül Németországba, Csehországba, — Ausztriába és Lengyelországba. Ezt az óriási mennyiségű transzszállítást, a török

kormány speciális transzszállítási kedvezményel akarja lebonyolítani de így is jelentős hasznót jelent a román államvasutaknak. Eddig Törökország a nyugati államok részére Trieszten keresztül hajón szállított. A román kormány tanulmányozás végett áttette a kérést az államvasutak igazgatóságához. Az üzleten a vasut kb. 10 millió lej nyerhet.

Mi ujság Marghitán?

Ghika György volt prefektus a marghitai járásbírószágon feljelentette Rugan Demeter kameri jegyzőt, mert vele szemben sértő szavakat használt. A bíróság az érdekes becsületsértési perben a közeli hetekben tüzi ki a tárgyalást.

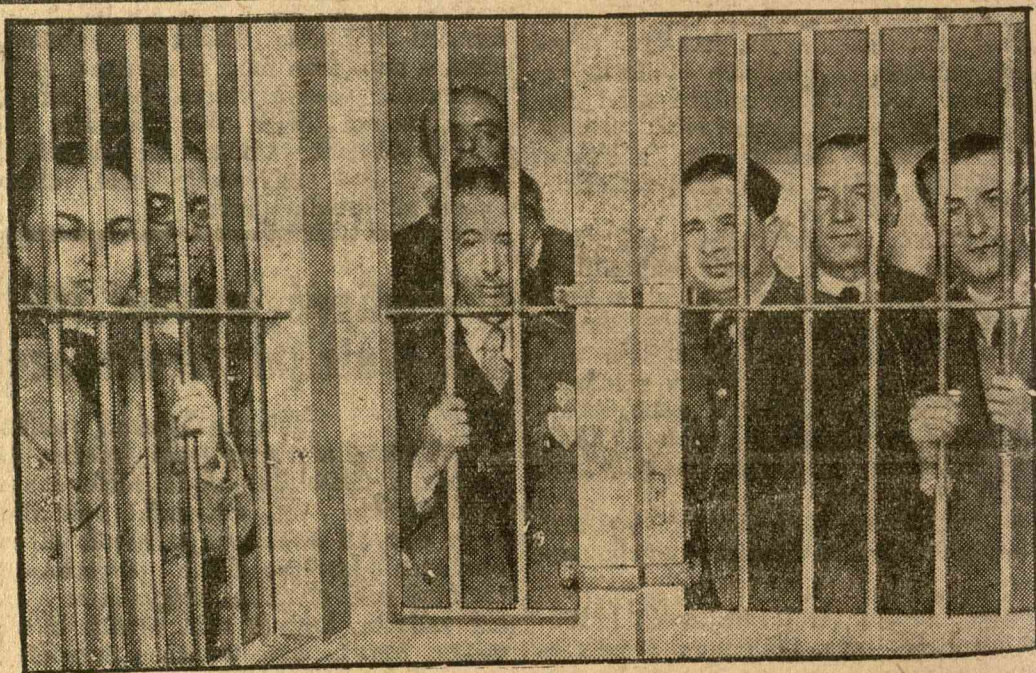
Szakács Anna spinusi lakos terjedelmes beadványt adott be dr. Györgyi Petre oradeai ügyvédje által, melyben dr. Victor Anteanu spinusi orvost könnyű testi sértésért jelentette fel.

A sajáti csendőrségnek jelentést tettek, miszerint Beniczi István csuhai jegyző lakosán engedély nélkül tart fegyvert. A csendőrség a feljelentés alapján megindította a községi jegyző ellen az eljárást, mert a feljelentés megfelelt a valóságnak.

Az utóbbi hetekben több községekből érkezett feljelentés úgy a marghitai, mint a járási csendőrségekhez, hogy több garázdálkodó lovakat lopott el. Legutóbb Hebristván János és Andriská Pál cuzapi lakosoktól egy éjszaka három lovat loptak el. A csend

őrség nyomozása eredményre vezetett, mert sikerült a lótolvajt, Bumbrik Mihály oradeai munkanélküli személyében elfogni, — aki kihallgatásakor beismerste, hogy ő lopta el a lovakat. A csendőrség most abban az irányban folytatja a nyomozást, hogy hol lopott még lovakat össze az oradeai munkanélküli.

A marghitai járásbírószágon ezen a héten a következőképen büntették meg becsületsértésért Tóth Florián tóti lakost 1050 lej pénzbírságra és 350 lej ügyvédi költség megfizetésére kötelezték, míg Dám Anna genétei lakost ugyancsak becsületsértésért 200 lejre büntették meg. Szarvadi Barna chéti lakost mert hitelesítetlen mérleggel árul az üzletében, a bíróság 500 lejre büntette meg. Hermann János sacallasi gazdálkodót tiltott vadászatért 500 lejre, Petrus Joan balci lakost mert nem volt hitelesítve a mérlege 250 lejre, Miron Joan suplacu de barcani kereskedőt ugyancsak mérleg hitelesítetlensége miatt 150 lejre büntette meg a bíróság.

A katalán forradalmárok az ítéletet várják

A katalániai forradalmi kormány tagjai (középen Companys miniszterelnök) közös zárkában várják az ítélet kihirdetését.

Nem értékelik le a svájci frankot

A vasárnap megtartott népszavazás elvetette a baloldali pártok indítványát

Bern, június 3.
Az egész világ közvéleménye Svájc felé fordult vasárnap. A tegnapi nap folyamán zajlott le ugyanis Svájcban a népszavazás arra nézve, hogy leértékeljék-e a svájci frankot vagy sem. A népszavazás eredménye rendkívül fontos volt, mert ha Svájc népe a devalváció mellett szavazott volna, úgy még azok az államok is kénytelenek lettek volna letérni az aranyalapról,

amelyek eddig a legnagyobb áldozatok árán is ragaszkodtak hozzá.

A népszavazás eredménye a késő esti órákban vált ismeretessé és a svájci nép aránylag kis többséggel a frank értékének fenntartása mellett döntött.

566 ezer szavazat döntött az értékfenntartás mellett, míg 426.000 ellene szavazott, a frank aláértékelési javaslatait így elvetették.

Merényletet követtek el Uruguay elnöke ellen

Montevideo, június 3.
Uruguay elnöke ellen merényletet kísérel meg egy 25 éves fiatalember. Perres elnök autójából szállt ki, amikor a merénylő revolveréből három lövést adott le rá. A lövések csak könnyebben sebesítették meg az elnököt, de a tömeg meg akarta lincselni a merénylest, akit csak a rendőrség szabadított ki.

Összeült a jugoszláv parlament Az ellenzék nem vesz részt a parlament munkájában

Belgrád, június 3.
Az újonnan megválasztott jugoszláv képviselőház ma délelőtt kilenc órakor ült össze. Ugyanerre az időpontra összehívták a szenátust is. A jugoszláv ellenzék a parlament munkájában nem vesz részt és a

megnyitó ülésen nem is jelent meg. Ezt az ellenzéki párt elnöksége határozatilag mondotta ki.

Az ellenzék ezen magatartását a választások lebonyolításának módjával és a mandátumok elosztásával indokolja.

Két évre ítélte az oradeai törvényszék a gyermekgyilkos Mártonfinét

Az asszony anyja megátkozta vejét a tárgyalóteremben

Oradea, június 3.
A törvényszék első szekciójának Mitescu-Hortopan tanácsa tegnap fejezte be a tárgyalást és hozott ítéletet Mártonfi Sándorné volt cipőgyári munkásasszony gyermekgyilkossági perében.

Mint ismeretes Mártonfi Sándor 1934. november 28-án éjjel megjelent a rendőrségen és feljelentette feleségét, hogy meggyilkolta az nap született gyermeküket.

A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy Mártonfiné

az élő gyermeket feldarabolta beletette tepsibe és a tepsit a kályhába tette. — Az elviselhetetlen büzre, kiszállott ismét az ágyból és a hullát bedobta a félreeső helyre.

Amikor a rendőrség megjelent Mártonfinénál, az azt mondta, hogy a gyermek halva született és ő elásta a Josia-i temetőben. Egész éjjel keresték a temetőben, végül is a Lebedei utca 32 számú házban találták meg a félreeső hely csatornájában a félig megsütött és feldarabolt gyermek-holttestet.

A bíróság előtt Mártonfiné tagadta, mintha ő vagdosta volna össze a gyermek testét és tepsiben bedugta volna a kályhába, bár azt állítja, hogy

olyan magas láz vett erőt rajta, hogy nagyon sokáig nem tudott magáról.

A törvényszék végül is a férj tanuskodását fogadta el igaznak és megállapítva azt, hogy Mártonfiné szándékos emberölést követett el, azonban tekintettel előrehaladott tudóbjára, alkalmazta az enyhítő körülményeket és

Mártonfinét két évi fegyházra ítélte, amelyből 5 hónapot kitöltöttnek vett.

A törvényszék elutasította még dr. Roman Tacian védő szabadlábra helyezési kérelmét. Az ügyész megnyugodott, a vádlott enyhítésért felelősséget.

Amikor a bíróság az ítélethozatalra visszavonult, Mártonfi Sándor édesanyja odament a leányához, karjaiba ölelte és hevesen zokogni kezdett. Majd könnyektől áztatott arccal a hullafehéren álló Mártonfi Sándor felé fordult és

a felesége ellen tanuskodó férfit megátkozta a legnagyobb zsidó átokkal és azt kívánta neki, hogy sem a földön, sem a tulvilágon ne legyen egy pillanatnyi békessége sem.

A megrendítő átok elhangzása után Mártonfi Sándor lehajtott fejjel hagyta el a termet és nem nézett vissza feleségére, akit elhagyott az ereje és ájultan hullott édesanyja karjaiba. Künt a folyosón élesztették magához Mártonfinét, aki édesanyja mellére borulva sokáig zokogott, majd a jelenlevők felé fordulva megesküdt, hogy nem akarta meggyilkolni gyermekét.

Jéghegyek akadályozták a Normandie utját

Páris, június 3.

Ismeretes, hogy a nemrég elkészült Normandie óriásgőzös elindult óceáni útjára, amelynek célja az volt, hogy elhódítsa a Bremen elől az Óceán kék szalagját. Ez a kísérlet azonban kevés sikerrel kecsegtet, mert a Normandie már negyedik napja uton van és a szembejövő jéghegyek miatt csak nehezen tud előrejutni az amerikai partokhoz.

Ötvenezer pengő értékű ékszer raboltak el egy debreceni ékszeresztől

Debrecen, június 3.

Vakmerő betörés történt Debrecenben, ahol ismeretlen tettesek megfúrták Schwetter János ékszerész pánccszekrényét és több, mint ötvenezer pengő értékű ékszer és drágakövet vittek el. A rendőrség megállapította, hogy a betörést Balla József géplakatos követte el, aki vadházastársával Antal Juliával Budapestre szökött. Most a budapesti rendőrség keresi a vakmerő betörőt.

Autókatasztrófa Bécsben öt halottal

Bécs, június 3.

Szombatról vasárnapra virradó éjjel megdöbbentő tömegkatasztrófa játszódott le az osztrák fővárosban. Egy autó, amelyben kilenc utas ült, belerohant egy villamosba. Az autó utasai, három férfi, egy asszony és egy gyerek szörnyethaltak. — Valószínűnek látszik, hogy a soffőr — akit letartóztattak — ittas volt.

Kiadó nyaraló

Ládvölgyön, a vasutállomással szemben ideális lekvéssel, 2 szoba, konyha, verandából álló villa némi berendezéssel a nyári szezonra igen olcsón kiadó. Értekezhetni Dr. Lőrincz ügyvédnél, Oradea. Bulev. Regele Ferdinand 13. sz. Telefon 7-43

Véres éjfél vérekeedés az oradeai szőlőhegyen

Oradea, június 3.

Véres verekeedés játszódott le vasárnapról hétfőre virradó éjjel az oradeai szőlőhegyen. Szücs Károly 50 éves csősz, — episcopiai lakos szóváltásba keveredett Váradi József cipésszel, akinek kutyáját elkergette. A vita hevében Váradi bicskát, rántott és három szurást ejtett a csősz testén. Szücs Károlyt súlyos állapotban szállították kórházba, Váradi pedig őrizetbe vették.

Terményárak Oradeán

Buza 420, rozs 330-340, árpa 320, zab 33z, kukorica 29z, bab 320, napraforgómag 320, tökmag 480-500.

Időjárás

Gyenge déli légáramlás, változó felhőzet, helyenként zápor és zivatar, esetleg jég. A hőmérséklet emelkedik.

5 oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. JUNIUS 5.

Borzalom-borzalomra halmozódik Beludzsisztánban

A földrengés után vulkánkitörés és hamueső. -- Máglyákon égetik el a holttesteket

London, június 3.

A beludzsisztáni földrengésnek — angol hivatalos jelentés szerint 40 ezer áldozata van s egyedül Quesztában 25 ezer ember pusztult el.

A fővárost különben földszíneivel tette egyenlővé a földrengés. A hatóságok már lemondtak arról a reményről, hogy a romok alatt élő embereket találják.

Londonból jelentik: Még el sem multak azok a borzalmak, amelyek egész Beludzsisztánt rémületbe ejtették, máris újabb földrengés rázza meg Guetta város környékét. A várostól 60 kilométerre levő tűzhányó tegnap éjjel irtózatossá erővel kitört és a környéket tüzes lávafelhővel borította el. A lakosság között újra a borzalom lett urrá és a még kevés számú életben maradtak közül igen sokan megőrültek a félelemtől. A kormány 20 ezer katonát rendelt ki, hogy a lakosságot még épen maradt holmiját megvédelmezze, mert a benszülöttek rávetették magukat a városra, hogy kifosszák azokat. Az egész országban kihirdették az ostromállapotot, amelynek értelmében minden gyanús alakot minden itélet nélkül a helyszínen agyonlőnek. Azt gondolják, hogy Guetta város alatt tűzhányó fog kitörni. A lakosságot igyekeznek eltávolítani a vidékről. A halottakat nagy csoportokban máglyán égetik el, mert eltemetésükre sem idő, sem hely nincs.

Nagy ünneplések közl fogadták az uralkodót Besszarábiában

Bucurestiből jelentik: Az uralkodó Besszarábiai útja valóságos diadalmenet. A nép mindenhol szeretettel és lelkesedéssel fogadja a királyt és Mihály nagyvadját. Bal-tiben az uralkodó résztvevett a templomszentelési ünnepségeken, amely után végignézte a katonai diszfelvonulást. Délután a tisztikar által rendezett teán jelent meg, majd autón végigjárta a fellobogóztott várost és megtekintette a nevezetességeket.

Ezután tovább indult a király vonata. Nem volt programban, hogy Filesti városkában hosszabb időt töltsön az uralkodó, de mégis kiszállt a szalonkocsiból és több óra hosszat tartózkodott itt, annyira megragadta figyelmét az a grandiózus látványosság, amellyel itt várták. Huszezer kör-

nyékbeli nemzeti öltözetbe öltözött lakos, földmivesek és feleségeik, de minden más társadalmi osztály tagjai is hatalmas élőképet formáltak. A huszezer szereplővel rendezett élőkép előtt az uralkodó elragadtatását fejezte ki és lefényképezte magát az élőkép előtt. Hétfőn délelőtt 10 órakor érkezett meg a király különvonata Chisinauba, ahol a pályaudvaron Tatarescu miniszterelnök várta a kormány tagjaival és az ottani előkelőségekkel. A király hosszas elbeszélgetett Tatarescu miniszterelnökkel, majd pedig autón az állomástól a katedrálisba hajtatott az uralkodó és résztvevett az istentiszteleten, majd katonai díszszemlét tartott. Chisinauban ma nagy ünnepségek lesznek az uralkodó tiszteletére.

Néhány napon belül megalakul az új angol kormány

Londonból jelentik: Az angol kormány leváltása most már biztosra vehető. MacDonald a titkos tanács elnöke lesz, míg helyére Baldwin kerül. Sir John Simont is leváltják, de újabb kombinációk szerint utó-

da nem Eden, hanem Sir Sámuel Horace, jelenlegi indiai alkirály. A lapok úgy tudják, hogy októberben tartják meg az általános képviselőházi választásokat.

Újabb szenzációk a milliárdos feketeszesz-perben

Dr Löblé László kifogást emelt az elnök és a törvényszék illetékessége ellen

A 961 milliós feketeszesz pernek újabb szenzációja van. Dr Löblé László beadvánnyal fordult a törvényszék főelnökéhez, amelyben kérte, hogy

a törvényszék távolítsa el Grecu elnököt a per tárgyalásától, mert Grecu mint ügyész résztvevett a gyár ellen lefolytatott vizsgálatban.

A törvényszék főelnöke Constantinescu törvényszéki szekcióelnököt delegálta az ügy tárgyalására, amely az ügyész jelenlétében ment végbe. Végül is az ügyész indítványára a törvényszék rendkívüli tanácsa visszautasította az elfogultsági kifogást és továbbra is Grecu elnök vezeti a per tárgyalását.

Kevéssel később mosolyogva, mintha semmi sem történt volna, megjelent Grecu

biró, aki megadta a szót Löblé dr-nak a két hét előtt félbeszakított perbeszéd folytatására. Dr Löblé azonban ismét egy kérést nyújtott be az elnöknek, amelyből kitűnik, hogy

Löblé László a semmitőszékhez fordult és kérte, hogy a per újratárgyalására rendelkezzen ki más városbeli törvényszéket.

Dr Löblé László a beadott kéressel kapcsolatban arra kérte a bíróságot, hogy a Semmitőszék döntéséig függessze fel a tárgyalást.

Újabb heves viták után a bíróság határozathozatalra vonult vissza, majd visszautasította a kérelmet. Így a perbeszéd tovább folyik. Szombaton esetleg ítélet lesz a nagy perben.

— Tizenegy betörést követett el egy jó házból való leány. A rendőrség két nappal ezelőtt elfogta Hámos Erzsébet 21 éves oradeai leányt, aki 11 betörést követett el. A fiatal, jó családból való leány fényes nappal surrant be a lakásokba és mindent ellopott, ami kezéigért. Kihallgatása után áttették az ügyészségre.

— Megkezdte a budapesti tábla a halálraítelt szabadságtéri bankrablók ügyének tárgyalását. Budapestről jelentik: A halálra ítélt Szabadságtéri rablógyilkosok ügyét hétfőn délelőtt kezdte meg tárgyalni a budapesti királyi ítélőtábla. A gyilkos bankrablókat, Tari Nándort, Szepesi Lászlót és Radovics Lászlót vasárnap hozták át a Markó ucai fogházba, ahol a három bankrabló állandó imádkozással és levélírással tölti idejét. A táblai tárgyalás elnöke Kállay elnök lesz. Az első nap az iratok ismertetésével telt el.

— Térkép lopásért 15 napi fogházra ítélték egy jegyzőségi írnot. A törvényszék tegnap tárgyalta Hildebrand Rudolt 62 éves Topa de Sus községbeli lakos bűnperét, aki vadi jegyzőség írnotka volt s mint ilyen egy egész sereg térképet vitt haza azzal a szándékkal, hogy rámba teszi és kifüggeszti a község háza falára. Közben azonban a csendőrségen feljelentették, hogy kémkedés céljaira lopta el ezeket a térképeket. A hadbíróság nem látta bebizonyított nak a vádat s Hildebrand egyszerű lopás miatt került a vádlottak padjára. A bíróság 15 napi fogházra ítélte.

Mozgoszínházak műsora:

Apolló: Carioca.

Capitol: Parancsra férj.

Heyman: Kard és kereszt.

Omnia: A megtagadott asszony.

APROHIRDETESEK

Rendelésből és egyes pár színes fekete és lack cipők garantált tiszta bőr anyagból páronként lej 380. Gállnál. 2542

Házasság céljából megismerkednék 60. felüli nyugdíjas úriemberrel házam, berendezett lakásom van. Jelige "Nyugodt otthon". 2731

Közös erővel jeligére levél van a kiadóban.

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cim a kiadó hivatalban.

Szerény megélhetést biztosít egy üzemben levő daráló, amely 2 szobás adómentes épülettel betegség miatt eladó. Cim a kiadóban. 2689

14—15 éves fiúk jó keresettel újság-árusításra felvétetnek. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Főzni tudó mindenestől június 15-ére felvétetik, str. Regele Carol 8. Dr Molnár. 2727

Lakbérszerződés

Lakóbejelentés

nyomtatvány kapható Pásztor Ede papíráruházában.

Jómodoru mindenestől szobaleány felvétetik jó bizonyítvánnyal. Cim a kiadóban. 2719

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában. Oradea. Piata Mihai Viteazul 4.

Jómeneteli vendéglő elutazás miatt eladó. Boroshordók eladók. Cim a kiadóban. 2733

Magánvállalatok, alkalmazottak bejelentéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégnél.

Chevrolet autó camion üzembéssé olcsón eladó. Strada Alexandru 40-a. 2732

Újságárusításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Viteazul Mihai 4. szám.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA